

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

Catan Liliana

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de Circumscripție Bălți, Ioniță Tatiana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2022, în cauza penală privindu-l pe

Baltaga Igor Xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx, ap. xx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 22.07.2020-29.12.2021
2. instanța de apel: 31.01.2022-23.03.2022
3. instanța de recurs: 31.05.2022 - 20.09.2022

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 29.12.2021, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Baltaga Igor Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 190 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare;
- art. 190 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare;
- art. 190 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare,

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 2 ani închisoare.

În corespundere cu art. art. 84 alin. (4), 87 Cod penal, în termenul pedepsei numite s-a inclus cea neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 20.12.2019, definitiv spre executare fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și amendă în mărime de 500 u.c., ce constituie 25 000 de lei, care va fi executată de sine stătător.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat pedeapsa închisorii pentru o perioadă de probațiune de 3 ani, în care să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent, păstrându-se măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara, până la intrarea sentinței în vigoare.

S-a încasat de la Baltaga I. prejudiciul material în beneficiul OCN "Iute Credit" SRL, în sumă de 15 000 lei și OCN "MCP Finance" SRL- 4000 lei.

S-a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 5460 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Baltaga Igor, la 25.11.2019, în intervalul orelor 13:00-14:00, acționând cu intenție îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, în scopul obținerii în mod fraudulos mijloacele bănești, prezentându-se la oficiul filialei Organizației de Creditare Nebancare „Iute Credit” SRL, amplasat în pe str. Ștefan cel Mare nr.75/2, mun. Bălți unde, profitând de faptul că are un aspect similar cu Tudoroi Alexei, inducându-l în eroare pe angajatul organizației date prin prezentarea ca adevărată faptei mincinoase privind identitatea sa, prezentându-se cu numele Tudoroi Alexei și punându-i la dispoziție buletinul de identitate a ultimului, pe care l-a obținut în mod fraudulos, solicitând încheierea contractului de credit. Ca rezultat, angajatul OCN „Iute Credit” SRL, Ramin Sorin, fiind sub influența înșelăciunii și fiind convins că persoana dată este Tudoroi Alexei, a încheiat cu el din numele organizației Contractul de credit nebankar nr. xxxxx din 25.11.2019 în sumă de 15 000 lei, precum și a întocmit actele relevante creditului, în care Baltaga Igor a indicat date false privind identitatea sa, semnându-se din numele lui Tudoroi Alexei. Astfel, încheierea actului juridic nul sus menționat fiind determinat de comportamentul dolosiv și viclean a lui Baltaga Igor, care după încheierea contractului de credit, în aceeași zi a primit ilegal banii în sumă de 15 000 lei, neavând intenția de a-i restitui, folosindu-i în scopurile personale, cauzându-i, astfel, OCN „Iute Credit” SRL daună în proporții considerabile în sumă de 15 000 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-480 din 22.06.2020, semnăturile plasate la rubrica „Alexei Tudoroi”, „Debitor” pe contractul nebankar de credit nr. xxxxx din 25.11.2019, încheiat din numele Tudoroi Alexei și graficul achitării conform contractului de credit, la rubrica „Alexei Tudoroi, „Debitor” pe graficul achitării conform contractului de credit, la rubrica „Tudoroi Alexei” pe acordul subiectului istoriei de creditare la cererea/prezentarea informației din baroul istoriei de creditare din 25.11.2019, la rubrica „Împrumutător” pe Acordul-anexă la contractual nr. xxxxx din 25.11.2019, la rubrica „Alexei Tudoroi, ”semnătura debitorului” pe informația despre credit pentru consumatori din 25.11.2019, a semnat din numele lui Tudoroi Alexei, la rubrica „Client” pe Acordul cu client Alexei Tudoroi, toate 4 file au fost executate de către Baltaga Igor, mostre de scris ale cărui au fost prezentate la examinare, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art. 190 alin. (1) Cod penal, cu calificativele, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului*

juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile;

Tot, Baltaga I., la 05.12.2019, în intervalul orelor 16:35-17:00, acționând cu intenție îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, în scopul obținerii în mod fraudulos mijloacele bănești, au venit la oficiul Organizației de Creditare Nebancare „Sebo Credit” SRL filiala nr. 2, amplasată pe str. A. Nicolae Filip nr.2, mun. Bălți unde, profitând de faptul că are un aspect similar cu Tudoroi Alexei, inducându-l în eroare pe angajatul organizației prin prezentarea ca adevărată a faptei mincinoase privind identitatea sa, prezentându-se cu numele Tudoroi Alexei, și punându-i la dispoziție buletinul de identitate a ultimului, pe care l-a obținut în mod fraudulos, solicitând încheierea contractului de credit. Ca rezultat, operatorul OCN „Sebo Credit” SRL Turcu Tatiana, fiind sub influența înșelăciunii și fiind convinsă că persoana dată este Tudoroi Alexei, a încheiat cu el din numele organizației contractul de credit nr. XXXXX din 05.12.2019 în sumă de 3 000 lei, cu întocmirea actelor relevante creditului, în care Baltaga Igor indica-se date false privind identitatea sa, ocupația și venitul lunar și semnându-se din numele lui Tudoroi Alexei. Astfel, încheierea actului juridic nul sus menționat fiind determinat de comportamentul dolosiv și viclean a lui Baltaga Igor, care după încheierea contractului de credit, în aceeași zi a primit ilegal banii în sumă de 3 000 lei, neavând intenția de a-i restitui, folosindu-i în scopurile personale, cauzându-i, astfel, OCN „Sebo Credit” SRL daună în proporții considerabile în sumă de 3 000 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-390 din 28.05.2020, semnăturile plasate la rubrica „A primit (Suma cu litere, Nume, Prenume, Semnătura)” pe Bonul de serviciu nr. 061955 din 05.12.2019, la rubrica „Semnătura/Data/Ora” pe cerere de aplicare Sebo.md din numele lui Alexei Tudoroi, la rubrica „Semnătura” pe Formular de intrare în relații (persoane fizice), Sebo.md, la rubrica „Debitor: Alexei Tudoroi” pe contractul de credit nr. XXXXX, Sebo.md, fără rubrica pe fila nr. 1, nr. 2, nr. 3 al Informație precontractuală pentru credit pe termen scurt/lung, Sebo.md, la rubrica „Debitor” pe Dispoziții speciale ale creditului (pe termen lung), Anexa nr. XXXXX din 05.12.2019 la rubrica „Debitor” pe grafic de rambursare fila nr. 2, la rubrica „Debitor (prenume, nume, semnătura)” pe Secțiunea II. Dispoziții generale, Sebo.md, au fost executate de către Baltaga Igor, mostre de scris ale cărui au fost prezentate la examinare.

Textele manuscrise literar - cifrice, plasate la rubrica „A primit (Suma cu litere, Nume, Prenume, Semnătura)” pe Bonul de serviciu nr. 061955 din 05.12.2019 la rubrica „Născut(ă) la data”, „Domiciliată”, „Data/Ora” pe Cerere de aplicare Sebo.md din numele lui Alexei Tudoroi, la rubrica „Locul nașterii”, „Salariul lunar”, „Altă ocupație”, „Venit lunar”, „Scopul și natura dorită”, valoarea lunară”, „nume, prenume”, „Nume”, „Data” pe Formular de intrare în relații (persoane fizice), Sebo.md, fără rubrică pe filă nr.1 pe Dispoziții speciale ale creditului (pe termen lung), Anexa nr. XXXXX din 05.12.2019, la rubrica „Debitor (prenume, nume,

semnătura)” pe Secțiunea II. Dispoziții generale, Sebo.md, au fost executate de către Baltaga Igor, mostre de manuscrisuri ale cărui au fost prezentate la examinare, respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art. 190 alin. (1) Cod penal, cu calificativele, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile;*

Baltaga I., la 17.12.2019, în intervalul orelor 16:00-17:00, acționând cu intenție îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a persoanei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, în scopul obținerii în mod fraudulos mijloacele bănești, venise-ră la oficiul filialei Organizației de Creditare Nebancare „MCP Finance” SRL, amplasată pe str. Bulgară nr. 21, mun. Bălți unde, profitând de faptul că are un aspect similar cu Tudoroi Alexei, inducându-l în eroare pe angajatul organizației prin prezentarea ca adevărată faptei mincinoase privind identitatea sa, prezentându- se cu numele Tudoroi Alexei și punându-i la dispoziție buletinul de identitate a ultimului, pe care l-a obținut în mod fraudulos, solicitând încheierea contractului de credit. Ca rezultat, angajatul OCN „MCP Finance” SRL Zariciuc Ion, fiind sub influența înșelăciunii și convins că persoana dată este Tudoroi Alexei, a încheiat cu el din numele organizației contractul de credit nebanca nr. XXXXX din 17.12.2019 în sumă de 4 000 lei, cu întocmirea actelor relevante creditului, în care Baltaga Igor indicându-se date false privind identitatea sa și semnându-se din numele lui Tudoroi Alexei. Astfel, încheierea actului juridic nul sus menționat fiind determinat de comportamentul dolosiv și viclean a lui Baltaga Igor, care după încheierea contractului de credit, în aceeași zi a primit ilegal banii în sumă de 4 000 lei, neavând intenția de a-i restitui, folosindu-i în scopurile personale, cauzându-i, astfel, OCN „MCP Finance” SRL daună în proporții considerabile în sumă de 4 000 lei.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-391 din 26.05.2020, textele manuscrite în litigiu, executate în rubrica „Solicitant (numele, prenumele) din Informații standard privind creditul de consum; în rubricile „NUME, PRENUME SOLICITANT” și „DATA CERERII” din Cererea pentru eliberarea împrumutului din 17.12.2019; în copia buletinului de identitate cu seria și numărul XXXXX, eliberat la 30.03.2000 pe numele lui Tudoroi Alexei (cu excepția textului scris cifric „17.12.19” din copia buletinului de identitate cu seria și numărul XXXXX, eliberat la 30.03.2000 pe numele lui Tudoroi Alexei), au fost executate de Baltaga Igor.

Semnăturile în litigiu, plasate la rubrica „Împrumutat” din Contractul de credit nebanca cu dobânda pentru consumatori nr. XXXXX din 17.12.2019, încheiat între OCN „MCP Finance” SRL și din numele lui Tudoroi Alexei; în rubrica „Semnătura” din informații standard privind creditul de consum; în rubrica „SEMNĂTURA” din cererea pentru eliberarea împrumutului din 17.12.2019; în copia buletinului de identitate cu seria și numărul XXXXX, eliberat la 30.03.2000 pe numele lui Tudoroi

Alexei, mai jos de textul manuscris, care începe cu cuvintele "Копия верна оригиналу..." și se termină cu data "17.12.2019", au fost executate de Baltaga Igor.

Respectivele acțiuni fiindu-i încadrate la art. 190 alin. (1) Cod penal, cu calificativele, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean care a produs daune considerabile.*

3. Sentința a fost atacată cu apel în latura pedepsei penale, de către inculpat și avocata acestuia Rotari Mihaela, cu solicitarea liberării lui în temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal, de răspunderea penală în temeiul Legii amnistiei nr. 243 din 24.12.2021, cu încetarea procesului penal, în lipsa oricărui impedimente în acest sens.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2022, apelul comun al avocatului Rotari Mihaela și a inculpatului Baltaga Igor, a fost admis, fiind casată parțial sentința în latura penală și pronunțată o nouă soluție, potrivit modului, stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: în temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal, a fost înlăturată răspunderea penală a lui Baltaga Igor pe art. art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "Sebo Credit" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu ONC "MCP Finance" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu ONC "Iute Credit" SRL), în temeiul art. 2 alin. (1), (3) a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldovei, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Pedepsa amenzii în mărime de 500 u.c. echivalentul a 25 000 lei stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 20.12.2019, pe art. 190 alin. (1) Cod penal, a fost lăsată spre executare de sine stătător.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, în temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal, va înlătura răspunderea penală a lui Baltaga Igor pe art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "Sebo Credit" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu ONC "MCP Finance" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu ONC "Iute Credit" SRL), în temeiul art. 2 alin. (1); (3) a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

De aceea, ținând cont de faptul, că probele verbale și material scrise, recunoscute și acceptate de inculpat în procedura simplificată de examinare a cauzei, pe care instanța și-a bazat concluziile de vinovăție, sunt detaliat redată în conținutul sentinței de condamnare, instanța de apel a conchis, inutilitatea expunerii lor repetate.

Totodată, reieșind din faptul, că la data examinării apelului, sunt în vigoare prevederile Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, solicitate de inculpat pentru aplicare prin cererea depusă, instanța de apel, în temeiul art. 107

alin. (1) Cod penal, potrivit căruia: amnistia este actul care are ca efect înlăturarea răspunderii penale (...), a dispus în temeiul art. 2 alin. (1) și (3) a legii nominalizate, înlăturarea răspunderii penale a lui Baltaga Igor pe art. art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "Sebo Credit" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "MCP Finance" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "Iute Credit" SRL), cu încetarea procesului penal

Astfel, lecturând materialele cauzei și ținând cont de faptul, că inculpatul Baltaga Igor a comis infracțiunile prevăzute de art. art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "Sebo Credit" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "MCP Finance" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "Iute Credit" SRL) la data de 25.11.2019, 05.12.2019 și 17.12.2019, adică până la adoptarea Legii sus menționate, ce constituie infracțiuni mai puțin grave, pedeapsa prevăzută fiind până la 3 ani închisoare, recunoscându-și vinovăția, înaintând cerere cu privire la examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și demonstrând căința sinceră pentru urmările survenite, instanța de apel, în lipsa a careva împiedimente, a considerat posibilă aplicarea amnistiei prin înlăturarea răspunderii penale și încetarea procesului penal.

Cât privește pedeapsa amenzii în mărime de 500 u.c. echivalentul a 25 000 lei stabilită prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 20.12.2019, pe art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a considerat necesar de a o lăsa spre executare de sine stătător.

În rest, dispozițiile sentinței referitor la corpurile delictelor, acțiunea civilă și cheltuieli judiciare, nefiind contestate au fost păstrate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică:

- unica soluție legală, care poate fi adoptată în rezultatul examinării cauzei penale în cazul aplicării prevederilor Legii nr.243, o reprezintă adoptarea unei sentințe de condamnare, acest fapt fiind expres prevăzut la art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală - cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal;

- cât privește adoptarea unei sentințe de încetare a procesului pe motivul intervenirii amnistiei, aplicarea amnistiei cu emiterea unei hotărâri de încetare a procesului penal nu se regăsește în conținutul art. 391 Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu și-a argumentat hotărârea în baza cărei norme de procedură penală încetează procesul penal;

- în conținutul prevederilor art. 391 Cod procedură penală, temeiul de încetare - intervenirea amnistiei - nu se regăsește, iar existența circumstanțelor care exclud urmărirea penală, la fel nu include amnistia ca temei de încetare, (deoarece aceste circumstanțe trebuie să fie expres prevăzute de lege), prin urmare unica soluție este de a pronunța o sentință (decizie) de condamnare în temeiul art. 389 alin.(4) pct. (2) Cod de procedură penală- cu stabilirea pedepsei și liberarea de la executarea ei în

cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal, iar în cazul dat instanța de apel urma să-l libereze pe inculpat de pedeapsa sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, stabilită de instanța de fond, fără să înceteze procesul penal.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea hotărârii atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că este pertinent în speța dată temeiul pentru recurs invocat de recurent și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume, *că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Potrivit art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Conform art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În corespundere cu art. 414 alin. (1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Potrivit art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Totodată, conform art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală și a instanțelor judecătorești desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod, exceptând doar situațiile când prioritate au reglementările internaționale sau când unele prevederi legale sunt declarate neconstituționale. Potrivit art. 2 alin. (4) Cod de procedură penală, normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod.

Astfel, în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod.

Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Potrivit art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Conform art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: *descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.*

Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

Conform art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este obligată să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

Potrivit art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculcate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei.

Art. 2 alin. (1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza conform regulilor generale, potrivit descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (pct. 4. din decizie):

a) dispunând, neclar, în dispozitiv că „...*În temeiul art. 107 alin. (1) Cod penal, se înlătură răspunderea penală a lui Baltaga Igor pe art. art. 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu OCN "Sebo Credit" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu ONC "MCP Finance" SRL); 190 alin. (1) Cod penal (episodul cu ONC "Iute Credit" SRL) în temeiul art. 2 alin. (1), (3) a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldovei, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. ...*”, nu a respectat procedura de aplicare a actului de amnistie prevăzută de normele Codului de procedură penală, enunțate supra.

Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8) , 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală).

Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art. 413 alin. (1), art. 415 alin.

(1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărâsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

În același timp, legiuitorul în prevederile art. 391 Cod de procedură penală (*sentința de încetare a procesului penal*), nu a statuat că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției.

Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (art. 332 alin. (5), 384 Cod de procedură penală), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau decizii (*instanței de apel*) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare.

Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală).

Lecturând decizia instanței de apel, Colegiul penal lărgit notează că instanța nu a verificat și apreciat probele administrate în respectiva cauză penală și nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol.

Astfel, împrejurările enunțate relevă, în mod clar și evident, că instanța de apel nu a judecat apelul în conformitate cu rigorile prevăzute de lege, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu

prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării acesteia, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de Circumscripție Bălți, Ioniță Tatiana, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2022, în cauza penală privindu-l pe **Baltaga Igor Xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 06 octombrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Plămădeală Ghenadie

Judecător

Catan Liliana